

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยเรื่อง การศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษากับความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของครูผู้สอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 7 ในการวิจัยครั้งนี้มีขั้นตอนในการดำเนินการ ดังต่อไปนี้

1. การกำหนดประชากรและการเลือกกลุ่มตัวอย่าง
2. การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
3. การเก็บรวบรวมข้อมูล
4. การจัดกระทำและการวิเคราะห์ข้อมูล
5. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

การกำหนดประชากรและการเลือกกลุ่มตัวอย่าง

การกำหนดประชากร

ประชากรที่ใช้ในการวิจัย ประกอบด้วย ครูผู้สอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 7 ปีการศึกษา 2556 รวมทั้งหมดจำนวน 1,812 คน (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 7, 2556 : 12)

การเลือกกลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ประกอบด้วย ครูผู้สอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 7 ปีการศึกษา 2556 จำนวน 318 คน ซึ่งคัดเลือกโดยวิธีการสุ่มแบบแบ่งชั้น (Stratified Random Sampling) โดยใช้สถานศึกษาเป็นชั้นในการแบ่งตามขั้นตอน ดังนี้

1. กำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างโดยใช้ตารางประมาณขนาดกลุ่มตัวอย่างของเครจซี่และมอร์แกน (Krejcie and Morgan, 1970 : 607 - 610)
2. คัดเลือกกลุ่มตัวอย่างโดยวิธีการสุ่มอย่างง่ายตามสัดส่วนจำนวนครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 7 ตามสัดส่วนในตาราง 1

ตาราง 1 จำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่าง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 7

สถานศึกษา	ประชากร	กลุ่มตัวอย่าง
	ครูผู้สอน	ครูผู้สอน
เมืองนครนายก	81	14
นครนายกวิทยาคม	78	14
นวมราชานุสรณ์	68	12
องครักษ์	72	13
ปราชญ์ราษฎรอำรุง	69	12
สระแก้ว	76	13
อรัญประเทศ	72	13
ปิยชาติพัฒนา	54	10
บ้านนา (นายกพิทยากร)	58	10
อุบลรัตนราชกัญญาราชวิทยาลัย	54	10
ปราจีนกัลยาณี	56	10
ศรีมโหสถ	54	10
ประจันตราษฎร์บำรุง	58	10
ศรีมหาโพธิ์	56	10
กบินทร์วิทยา	53	9
กบินทร์บุรี	52	9
วังตะเคียนวิทยาคม	55	10
มณีเสวตรอุปถัมภ์	54	10
ท่าเกษมพิทยา	57	10
คลองหาดพิทยาคม	53	9
วังหลังวิทยาคม	57	10
วังสมบูรณ์วิทยาคม	56	10
วังไทรวิทยาคม	52	9
วังน้ำเย็นวิทยาคม	58	10
ตาพระยา	58	10
วัฒนานคร	55	10

ตาราง 1 (ต่อ)

สถานศึกษา	ประชากร	กลุ่มตัวอย่าง
	ครูผู้สอน	ครูผู้สอน
เขาเพิ่มนารีผลวิทยา	14	3
เลขธรรมกิตติ์วิทยาคม	15	3
ปากพลีวิทยาการ	12	1
ภัทรพิทยาคาร	13	2
อุดรศาสนกิจศึกษา	14	2
ไทยรัฐวิทยา 7	13	2
จิตใจชื่น	15	3
กระทุ่มแพ้ววิทยา	15	3
สุวรรณวิทยา	14	3
วัดพรหมประสิทธิ์	13	2
กรอกสมบุญรัตน์วิทยาคม	15	3
ลาดตะเคียนราษฎร์บำรุง	14	3
วังดาลวิทยาคม	12	1
ร่มเกล้า ปราชินบุรี	14	3
ทัพราชวิทยา	16	3
ชัยม่วงวิทยา	12	1
ร่มเกล้าวัฒนานครสระแก้วรัชม้งคลาภิเษก	15	3
รวม	1,812	318

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ แบบสอบถามแบ่งเป็น 2 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 แบบสอบถามเกี่ยวกับภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษา มีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับของลิเคอร์ท (Likert, 1976 : 247) โดยให้แต่ละข้อเป็น 5 ระดับ ตั้งแต่มากที่สุดถึงน้อยที่สุด ดังนี้

- 5 หมายถึง ผู้บริหารมีภาวะผู้นำระดับมากที่สุด
 4 หมายถึง ผู้บริหารมีภาวะผู้นำระดับมาก
 3 หมายถึง ผู้บริหารมีภาวะผู้นำระดับปานกลาง
 2 หมายถึง ผู้บริหารมีภาวะผู้นำระดับน้อย
 1 หมายถึง ผู้บริหารมีภาวะผู้นำระดับน้อยที่สุด

ตอนที่ 2 แบบวัดความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของครูผู้สอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 7 มีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วน ประมาณค่า 5 ระดับ ของลิเคิร์ท (Likert, 1976 : 247) โดยให้แต่ละข้อเป็น 5 ระดับ ตั้งแต่มากที่สุดถึงน้อยที่สุด ดังนี้

- 5 หมายถึง มีความพึงพอใจในการปฏิบัติงานระดับมากที่สุด
 4 หมายถึง มีความพึงพอใจในการปฏิบัติงานระดับมาก
 3 หมายถึง มีความพึงพอใจในการปฏิบัติงานระดับปานกลาง
 2 หมายถึง มีความพึงพอใจในการปฏิบัติงานระดับน้อย
 1 หมายถึง มีความพึงพอใจในการปฏิบัติงานระดับน้อยที่สุด

การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

การสร้างและการหาคุณภาพเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามลำดับขั้นตอน ดังนี้

1. ศึกษาเอกสาร ตำราและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เพื่อเป็นกรอบแนวคิดในการสร้างแบบสอบถามและปรึกษาอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์เพื่อดำเนินการ

2. สร้างแบบสอบถามเกี่ยวกับการศึกษาภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษากับความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของครูผู้สอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 7 ตามที่ได้ศึกษาแล้วนำเสนอประธานและกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ เพื่อตรวจสอบและพิจารณาแก้ไขให้สมบูรณ์ยิ่งขึ้น จำนวน 60 ข้อ

3. นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแก้ไขเสร็จสมบูรณ์แล้วเสนอผู้ทรงคุณวุฒิจำนวน 5 ท่าน เพื่อขอความอนุเคราะห์ในการตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) โดยหาค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามและวัตถุประสงค์ (Index of item Objective Congruence : IOC) (บุญชม ศรีสะอาด, 2545 : 64 - 65) ซึ่งได้ค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่าง 0.60 - 1.00

4. ปรับปรุงแก้ไขแบบสอบถามตามข้อเสนอแนะของผู้ทรงคุณวุฒิแล้วจึงเสนอประธานและกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ จากนั้นนำแบบสอบถามไปทดลองใช้ (Try - out) กับกลุ่มทดลองที่เป็นครูผู้สอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 7 จำนวน 30 คน

และนำแบบสอบถาม มาวิเคราะห์หาค่าอำนาจจำแนกเป็นรายข้อโดยใช้ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน (Pearson's Product Moment Correlation Coefficient) ระหว่างคะแนนรายข้อกับคะแนนรวม ได้ค่าอำนาจจำแนกของแบบสอบถามภาวะผู้นำตั้งแต่ 0.40 - 0.85 และค่าอำนาจจำแนกความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของครูผู้สอนในสถานศึกษาตั้งแต่ 0.45 - 0.87

5. นำแบบสอบถามที่หาค่าอำนาจจำแนกแล้วมาวิเคราะห์หาความเชื่อมั่นของแบบสอบถามทั้งฉบับโดยการหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (α - Coefficient) ของครอนบาค (Cronbach) (บุญชม ศรีสะอาด. 2545 : 99) ได้ค่าความเชื่อมั่นด้านภาวะผู้นำเท่ากับ 0.88 และได้ค่าความเชื่อมั่นด้านความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของครูผู้สอนในสถานศึกษาเท่ากับ 0.86

6. นำแบบสอบถามที่ผ่านการตรวจสอบความเชื่อมั่นแล้วไปสอบถามกลุ่มตัวอย่างที่กำหนดเพื่อนำผลมาวิเคราะห์ตามวัตถุประสงค์และสมมุติฐานการวิจัยต่อไป

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการตามลำดับ ดังนี้

1. ผู้วิจัยขอหนังสือจากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณีถึงผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 7 เพื่อขอความร่วมมือในการทำวิจัย
2. ผู้วิจัยนำแบบสอบถามพร้อมหนังสือขอความร่วมมือในการทำวิจัยส่งสถานศึกษาเพื่อขอความร่วมมือจากกลุ่มตัวอย่างในการตอบแบบสอบถาม
3. กำหนดวันในการเก็บรวบรวมแบบสอบถามและจากนั้นผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมแบบสอบถามด้วยตนเอง ซึ่งจำนวนแบบสอบถามที่ส่งไป จำนวน 318 ฉบับ ได้รับกลับคืน 318 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 100

การวิเคราะห์ข้อมูล

1. ตรวจสอบความสมบูรณ์ของแบบสอบถามแต่ละฉบับ
2. วิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับประสิทธิภาพและขนาดสถานศึกษาของผู้ที่ตอบคำถามจากแบบสอบถามโดยการหาค่าร้อยละแล้วนำเสนอเป็นตารางประกอบความเรียง
3. วิเคราะห์ภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 7 ในภาพรวม รายด้าน และรายข้อ วิเคราะห์โดยใช้ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และแปลความหมายของคะแนน ดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด. 2545 : 103)

- ค่าเฉลี่ย 4.51 - 5.00 หมายถึง มีภาวะผู้นำอยู่ในระดับมากที่สุด
 ค่าเฉลี่ย 3.51 - 4.50 หมายถึง มีภาวะผู้นำอยู่ในระดับมาก
 ค่าเฉลี่ย 2.51 - 3.50 หมายถึง มีภาวะผู้นำอยู่ในระดับปานกลาง
 ค่าเฉลี่ย 1.51 - 2.50 หมายถึง มีภาวะผู้นำอยู่ในระดับน้อย
 ค่าเฉลี่ย 1.00 - 1.50 หมายถึง มีภาวะผู้นำอยู่ในระดับน้อยที่สุด

4. วิเคราะห์ความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของครูผู้สอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 7 ในภาพรวม รายด้าน และรายข้อ โดยใช้ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และแปลความหมายของคะแนน ดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด. 2545 : 103) ดังนี้

- ค่าเฉลี่ย 4.51 - 5.00 หมายถึง มีความพึงพอใจในการปฏิบัติงานอยู่ในระดับมากที่สุด
 ค่าเฉลี่ย 3.51 - 4.50 หมายถึง มีความพึงพอใจในการปฏิบัติงานอยู่ในระดับงานมาก
 ค่าเฉลี่ย 2.51 - 3.50 หมายถึง มีความพึงพอใจในการปฏิบัติงานอยู่ในระดับปานกลาง
 ค่าเฉลี่ย 1.51 - 2.50 หมายถึง มีความพึงพอใจในการปฏิบัติงานอยู่ในระดับน้อย
 ค่าเฉลี่ย 1.00 - 1.50 หมายถึง มีความพึงพอใจในการปฏิบัติงานอยู่ในระดับน้อยที่สุด

5. หาความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาและความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของครูผู้สอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 7 โดยการหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน (Pearson's Product Moment Correlation Coefficient) และใช้เกณฑ์ในการแปลความหมาย ดังนี้ (ชูศรี วงศ์รัตนะ. 2550 : 314)

- ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ 0.90 ขึ้นไป หมายถึง มีความสัมพันธ์อยู่ในระดับสูงมาก
 ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ 0.70 - 0.89 หมายถึง มีความสัมพันธ์อยู่ในระดับสูง
 ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ 0.30 - 0.69 หมายถึง มีความสัมพันธ์อยู่ในระดับปานกลาง
 ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ต่ำกว่า 0.30 หมายถึง มีความสัมพันธ์อยู่ในระดับต่ำ
 ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ 0.00 หมายถึง ไม่มีความสัมพันธ์เชิงเส้นตรง

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

สถิติพื้นฐาน

1. ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$)
2. ความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)

สถิติที่ใช้ในการตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ

1. ดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามและวัตถุประสงค์ (Index of Item Objective Congruence : IOC)

2. ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน (Pearson's Product Moment Correlation Coefficient) ระหว่างคะแนนรายข้อกับคะแนนรวม

3. ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามโดยวิธีหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (α - Coefficient) ตามวิธีของครอนบาค (Cronbach)

สถิติที่ใช้ในการทดสอบสมมุติฐาน

ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน (Pearson's Product Moment Correlation Coefficient)